

Sygn. akt II CSK 18/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa W. M.
przeciwko P. M.
o zobowiązanie i zadośćuczynienie,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 5 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 12 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) przyznaje adwokat M. J. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł podwyższoną o podatek od towarów i usług we właściwej stawce tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych publicznoprawnych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które sprowadził do pytania, czy w świetle art. 8 ustawy z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1152; dalej - ustawa o z.z.w.) „uprawnienie do odłączenia zaopatrzenia w wodę przysługuje wyłącznie przedsiębiorstwu wodno-kanalizacyjnemu, czy takowe uprawnienie przysługuje także właścicielowi nieruchomości, nawet wobec osób zajmujących nieruchomość bez podstawy prawnej, w ramach art. 140 k.c., z obejściem przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, a jeżeli tak, to czy powinno być ono poprzedzone działaniami wynikającymi z art. 8 ust. 3 ustawy o z.z.w.”

Zgodnie z ustaloną linią orzecniczą powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację juretryczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało, a samo zagadnienie powinno być ponadto

„istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa.

Pytanie sformułowane przez powoda nie ma cech określonych powyżej i nie pozostaje w związku z roszczeniami, których zasadność oceniały Sądy obu instancji w niniejszej sprawie. Powód skierował je bowiem nie przeciwko przedsiębiorstwu dostarczającemu wodę do nieruchomości, w której powód bezprawnie - pomimo dwukrotnego wykonania orzeczonej wobec niego eksmisji - zajmuje lokal mieszkalny, ale w stosunku do właściciela nieruchomości, który przedsiębiorstwu zaopatrującemu nieruchomość w wodę wydał mieszczące się w zakresie jego uprawnień dyspozycje odnośnie do odłączenia dostaw wody z uwagi na zaplanowany i legalnie prowadzony remont. Art. 8 ustawy o z.z.w., na tle którego powód sformułował zagadnienie prawne, jest zawarty w rozdziale ustawy określającym zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków i jest przepisem adresowanym do przedsiębiorstw zajmujących się zaspakajaniem tego rodzaju potrzeb członków wspólnoty. Niezależnie od nałożenia na przedsiębiorstwa zaopatrujące w wodę obowiązku prowadzenia działalności pozwalającej na zaspokojenie tej potrzeby odbiorców, z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o z.z.w. wynika, że dostarczanie wody odbywa się na podstawie pisemnej umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomość została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy. Jeżeli powód jest osobą, która - po spełnieniu warunków określonych w art. 6 ust. 6 ustawy o z.z.w. - zawarła z przedsiębiorstwem wodociągowym umowę o dostawę wody, to roszczeń opartych na zarzucie naruszenia postanowień takiej umowy, w tym i kształtowanych bezwzględnie obowiązującymi przepisami ustawy, może dochodzić od drugiej strony umowy, nie zaś od pozwanego.

Wypowiedzenie przez właściciela nieruchomości umów, które zawarł z przedsiębiorstwami dostarczającymi do nich wodę, gaz, energię elektryczną lub wydanie przedsiębiorstwom, z którymi zawarł takie umowy dyspozycji czasowego

zaprzestania ich wykonywania, niewątpliwie mieści się w zakresie uprawnień przewidzianych w art. 140 k.c. Jeśli prowadziłoby zarazem do niewykonania umów o korzystanie z nieruchomości, jakie właściciel zawarł z osobami trzecimi, to strony takich umów mają przeciwko nim roszczenia o ich wykonanie lub naprawienie szkody wyrządzonej przez ich niewykonanie. Powód zajmuje nieruchomość pozwanego bezprawnie, mimo dwukrotnego wykonania wydanych przeciwko niemu orzeczeń eksmisyjnych.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się także na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wynikającą z „dalekiego naruszenia prawa materialnego”.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Oczywiście jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.).

Powód nie określił, które przepisy lub przepis prawa został w jego ocenie naruszone przez Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty. Sformułowanie tej tezy bezpośrednio po wywodzie mającym uzasadniać występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sugeruje, że powód upatruje oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w sposobie wykładni i zastosowania przez Sąd tych samych przepisów, na tle których miało powstać zagadnienie prawne. Ten sposób argumentowania jest dotknięty wewnętrzną sprzecznością, gdyż albo wykładnia jakiegoś przepisu i sposób jego stosowania są jasne, utrwalone, niewątpliwe, a odmienne wyłożenie go lub zastosowanie przez Sąd

w zaskarżonym wyroku podlega zakwalifikowaniu jako naruszenie oczywiste, albo przepis nie jest jednoznaczny, a przyjęcie przez sąd jednej z możliwych wersji wykładni może być przesłanką do sformułowania zagadnienia prawnego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

O wynagrodzeniu pełnomocnika reprezentującego powoda z urzędu orzeczono stosownie do § 2, § 4 ust. 1, § 8 pkt 6 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 18).